

Reumafoorum – rohkem tähelepanu reumahaigete ravile

21. aprillil toimus Eesti Reumaliidu ja Eesti Reumatoloogide Seltsi korraldatud reumafoorum ning Eesti Reumatoloogide Seltsi aastakonverents. Koos olid oma ala parimad spetsialistid üle Eesti. Reumafoorum otsustas üksmeelselt jätkata aktiivset koostööd Eesti patsientide õiguste kaitseks, et tagada neile ligipääs mujal maailmas juba kättesaadavale raviviisile.

Reumafoorumi avaldus

Ligi viiendik Eesti rahvastikust põeb erinevaid luu-, liigese- ja sidekoehaigusi; 3% põeb liigese- ja sidekoepõletikke nagu reumatoidartriit, lüüsimbapõletik, psoriaatiline liigesepõletik, noorte krooniline liigesepõletik, luupus, dermatomüosiit jt. Praegu on Eestis kuni 14 000 reumatoidartriidi haiget, igal aastal haigestub üle 1000 inimese. 60% neist on parimas töö- ja sotsiaalse aktiivsuse eas. Vajaliku ravita võib RA (reumatoidartriidi) haige invaliidistuda juba mõne aastaiga.

Tööandja maksab sotsiaalmaksu selleks, et tema töötajad saaksid vajalikku ravi ning suudaksid elujõuliselt tööd teha. Eestis on aga olukord, kus RA-haigetele ei ole kõik vajalikud raviviisid tagatud ning kannatajaks on nii tööandja, töötaja kui ka suures plaanis riik, kes kaotab maksutulu ning peab invaliidistunud töötajale maksma ülalpidamiskulu.

RA puhul on ravi määrava tähtsusega ning sellest sõltub otseselt, kas inimese elukvaliteeti suudetakse säilitada või aheldab haigus patsiendi ratastooli. Mida varajasem ja tugevam on baasravi, seda rohkem RA-haiged on võimalik invaliidistumisest päästa.

Teadaolevalt ei allu kuni 5% RA-patsientidest tavalisele baasravile ja nad vajaksid lühema või pikema aja jooksul tõhusamat ravi. Kõigis teistes Euroopa riikides on selleks kasutusel nn bioloogilised ravimid, mis väga tõhusalt tõkestavad konkreetseid põletikuaineid ja kaitsevad liigeseid hävimast. Bioloogiline ravi on tänapäeva maailmas kujunenud reumatoidartriidi, spondülartriidi ja psoriaatilise artriidi raskete vormide ravistandardiks.

Ainukese Euroopa Liidu riigina ei kompenseeri Eestis riiklik ravikindlustussüsteem bioloogilist ravi

uutele haigetele mitte mingil määral. Alates 2001. aastast saavad seda ravi hea efektiga pidevalt vaid kaks RA-haiget. Bioloogilise ravi kättesaadavus Eesti reumaatilistele haigetele on sadu kordi väiksem kui Euroopa riikides. Võrrelduna mõne teise haiguste rühmaga, näiteks kardioloogiliste haigustega, on reumaatiliste haiguste ravi Eestis oluliselt vähem rahastatud, kui kõrvutada rahalisi hüvitisi haigestunute arvuga.

Oleme valmis igakülgselt dialoogiks ja koostööks riigivõimu ja valitsuse esindajatega, et parandada Eesti patsientide võimalusi saada adekvaatset tänapäevast ravi. Reumaatiliste haigete ravi rahalised võimalused tulenevad loomulikult meie riigi jõukuse määrast, kuid me ei pea õigeks ega võimalikuks, et üldse ignoreeritakse suure rühma haigete vajadusi.

Osalejate nimel

Oivi Aakre – Eesti Reumaliit

www.reumaliit.ee

Tõnu Peets – Eesti Reumatoloogide Selts

www.ers.ee

Reumaatiliste haigete majanduslik olukord ei võimalda süstemaatilist kompleksset ravi, selgus Tallinna Reumäuhenduse korraldatud uuringus.

Uuriti, milline on reumahaige eluaseme olukord, tema majanduslik toimetulek, liikumisharjumused, krooniliste haigustega kaasnevad mured, kulutused toidule, ravimitele, taastusravile ja abivahenditele jm.

808st ankeedi täitnud reumaatilist haigust põdevast patsiendist vastasid pooled, et on vaevelnud

mõne reumaatilise haiguse käes juba üle kümne aasta. Sealjuures peaaegu 80% vastanuist tunnis- tas, et pole kunagi taastusravi saanud. 36% põeb korraga mitut reumaatilist haigust. Selgus, et suurimad ravikulutused on teinud osteoporoosi põdev inimene, kulud võivad ulatuda üle 2000 krooni kuus, millest 775 krooni moodustab ravimi hind ning ülejäänud kulub toidulisanditele ja taastusravile. Suurim ravimite maksumus vaevab aga reumatoidartriiti ja spondüloartropaatiat põdejad, kel kulub ravimitele keskmiselt 956 krooni kuus. Ravikulude hulka liigitati küsimustikus ka transport, arstiabi saamine, eriabivahendid, kulutused kaasnevate haiguste raviks. Vastustest ilmnes, et reumahaiged säästavad raha kulutustelt eluruumidele, elades ahiküttega majas, kus puudub sooja veega pesemise võimalus või

pesuruum üldse. Vastajate 18–24aastaste rühmast ütles 40%, et kroonilised haigused on vähendanud nende töö- ja õpivõimet väga palju. 35–44aastaste hulgas oli see protsent aga veelgi suurem. Ilmnes, et probleemiks on ka patsientide teadlikkus ravi vajaduse ja võimaluste osas.

Süstemaatiline kompleksne ravi hõlmab endas ambulatoorset, statsionaarset ja taastusravi. Eestis on ~160 000 reumaatilist haigust põdevat inimest, sh ~55 000 neist elab Tallinnas.

Eesti haigekassa kulud reumaatiliste haigete soodusravimitele 2005. a olid 14 miljonit krooni, millest sai kompensatsiooni 39 135 haiget ehk vaid alla veerandi abivajajatest. Keskmiselt teeb see 30 krooni haige kohta kuus.

Tallinna Reumaühendus
lea.noulik.001@mail.ee